

[วรรณกรรมชายแดนใต้]

พิเชษฐ แสงทอง

อาจารย์ภาควิชาภาษาไทย

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ดาวูด ลาวั้ง กับหนังสือ และสื่อ “แนว ๆ” ของมุสลิมรุ่นใหม่

หลังเหตุการณ์ความรุนแรงเมื่อต้นปี 2547 ถ้าใครสังเกต จะเห็นว่าหนังสือพิมพ์ วารสาร ตลอดจนหนังสือเกี่ยวกับมุสลิมเผยแพร่ออกมาหลายหัวด้วยกัน ขณะเดียวกันก็เกิดงานมหกรรมหนังสือมุสลิม ซึ่งไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน ในความเคลื่อนไหวเหล่านี้ เราจะพบชื่อ “ดาวูด ลาวั้ง” หรือ “ซุพพล ลาวั้ง” เข้าไปเกี่ยวข้องอยู่อย่างสม่ำเสมอ เปิดคอลัมน์ “วรรณกรรมชายแดนใต้” ฉบับนี้ เราจะมาทำความรู้จักกับเขา เพื่อจะพบว่าดาวูดกับประวัติศาสตร์สื่อและหนังสือมุสลิมแบบ “แนว ๆ” ของมุสลิมรุ่นใหม่เป็นเรื่องเดียวกัน

พิเชษฐ : ผมเห็นดาวูดเคลื่อนไหวอยู่ในแวดวงการผลิตหนังสือมุสลิมมาหลายปี นี่เป็นความรักชอบส่วนตัว หรือว่าเป็นองค์กร หรือกลุ่มอะไรหรือเปล่า

ดาวูด : เป็นความรักชอบส่วนตัวครับ เพราะผมเป็นคนชอบอ่านหนังสือ ก็เลยอยากทำหนังสือดี ๆ

ให้กับคนมุสลิมได้อ่าน ความจริงผมเริ่มเข้ามาวงการหนังสือจริง ๆ จัง ๆ ก็ตอนปี 2544 ตอนนั้นเป็นช่วงบูมของแวดวงหนังสืออินดี้ (หนังสือนอกกระแส) หากใครเติบโตยุคนั้นมันคือช่วงต้นของการก่อเกิดนิตยสารอะเดย์ นิตยสารโอเฟ่น นิตยสารซัมเมอร์ รวมไปถึงนิตยสารทำมืออย่างเฟลีน แล้วก็ยังมี ต้าเจียห่าว เรียกได้ว่าเป็นยุคเฟื่องฟูของวงการหนังสือทำมือ ผมเองในฐานะคนชอบอ่านหนังสือ ก็อยากทำหนังสือกับเขาบ้าง

พิเชษฐ : แสดงว่าตั้งใจอยากให้เป็นแนวทางเลือก เพราะกลุ่มหนังสือพวกนี้ก็มีกลิ่นอายแบบทางเลือกทั้งนั้น ทั้งด้านเนื้อหา และกระบวนการอย่างอะเดย์ก็ให้ผู้อ่านเข้าไปเป็นหุ้นส่วน

ดาวูด : ครับ...ในแวดวงหนังสือมุสลิม ก่อนนั้น จะอุดมไปด้วยปรากฏการณ์ *ทางนำเอฟเฟกต์* คือนิตยสารหรือหนังสือพิมพ์มุสลิมใหม่ๆ คนทำคือคนที่ออกมาจากหนังสือพิมพ์ทางนำ หนังสือพิมพ์อันดับหนึ่งของมุสลิมในยุคนั้น ไม่ว่าจะเป็นมุสลิมนิวส์ มุสลิมไทม์ นิสา อันนาส ซึ่งในฐานะคนที่อ่านสื่ออย่าง โอเฟ่น อะเดย์ เราารู้สึกว่า ที่มีอยู่มันยังไม่โดนสำหรับเรา ไม่มีใครจะตลาดวัยรุ่นมุสลิมเลย ผมงกับเพื่อนๆ รุ่นราวคราวเดียวกัน เป็นนักกิจกรรมนักศึกษา รุ่นเดียวกัน เลยรวมตัวกันทำนิตยสารชื่อดินไดอารี ฉบับเปิดตัวคือฉบับเดือนพฤศจิกายน 2544 หลังเหตุการณ์ตึกเวิลด์เทรดถล่มไม่นาน

เมื่อเล่มแรกออกไปก็ฮือฮามาก ส่วนหนึ่งเป็นเพราะที่มงานไม่มีประสบการณ์มาก่อน เลยก้าทำอะไรบ้าๆ ส่วนหนึ่งเป็นเพราะที่มงานเป็นคนอ่านหนังสืออื่นๆ ที่ไม่ใช่แค่หนังสือของมุสลิม ทำให้มีเนื้อหาแปลกใหม่เมื่อเทียบกับหนังสือมุสลิมที่วางอยู่บนแผง ตอนนั้นก็มีหลายคนบอกว่าดินไดอารีคืออะเดย์ฉบับมุสลิม เพราะแหกคอกพอๆ กัน แต่ดินไดอารีผลิตมาได้หกเล่ม ก็ไปไม่รอด ต้องย่อฉบับจากขนาดเอสี่มาเหลือเอห้า ต่อยอดมาได้อีกสามเล่มก็หยุดไป ที่มดินไดอารีก็เหมือนได้ทำตามความฝันไปแล้ว บางคนก็ไปเรียนต่อ บางคนก็กลับไปทำงานที่บ้านเกิด บางคนก็แต่งงาน สุดท้ายเหลือผมคนเดียวที่ตกหลุมรักในการทำหนังสือเสียแล้ว

ที่นี่ก็มีแฟนหนังสือดินไดอารี ที่มีความฝันอยากทำหนังสือ ซึ่งพอได้ข่าวว่าดินไดอารีปิดตัว เขาก็มานั่งคุยด้วย รวบรวมคนที่อยากทำหนังสือ มาได้ 8 คน ก็รวมตัวกันทำนิตยสารเล่มใหม่ ชื่อดินทุเดย์ ออกวางแผงตอนปลายปี 2546 โดยวางโพสิชันหนึ่งว่าเป็นนิตยสารดินไดอารีสำหรับผู้ใหญ่ ดินไดอารีวางกลุ่มเป้าหมายเป็นเยาวชน ที่นี่ปัญหาส่วนหนึ่งคือ ไม่มีโฆษณามาลง เพราะสินค้าที่จะเจาะแต่กลุ่มเป้าหมายที่เป็นวัยรุ่นมุสลิมนั้น มันหายาก แต่หากเราขยับให้

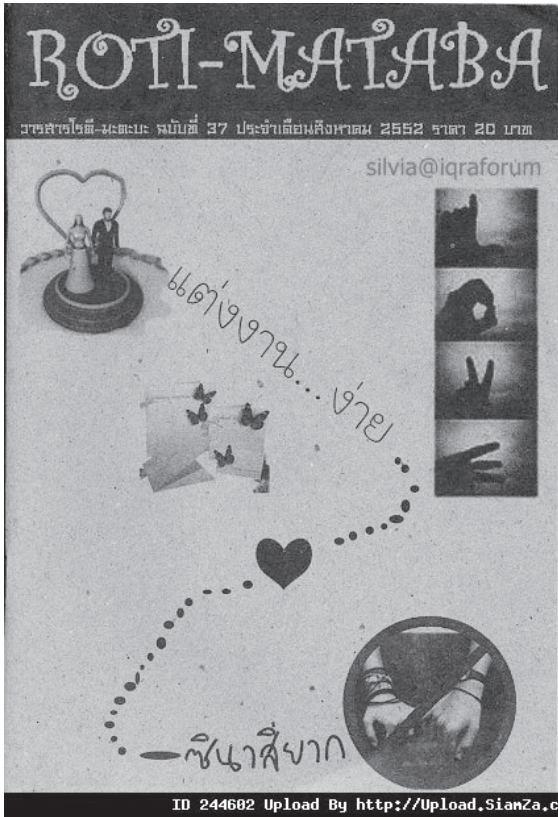
▲ มุมหนึ่งในงานมหกรรมหนังสือเพื่อมุสลิมที่จัดขึ้นทุกปี ตั้งแต่ปี 2550

หนังสือโตขึ้น มันน่าจะมีโฆษณาเข้า และทำให้อยู่ได้ แต่ปรากฏว่า ทำออกมาได้ 5 เล่ม โฆษณาเพิ่มขึ้นนิดหน่อย แต่สุดท้ายหนังสือก็ไปไม่รอดอยู่ได้ถึงต้นปี 2548

ความต่างระหว่างดินไดอารีกับดินทุเดย์คือ ตอนทำดินไดอารี ที่มงานแต่ละคนทำดินไดอารีอย่างเดียว ไม่ได้ทำอาชีพอื่น แต่อย่างดินทุเดย์ ที่มงานแต่ละคนมีงานประจำ จะมีผมคนเดียวที่ทำหนังสืออย่างเดียว พอหนังสือหยุดไป ก็ไม่มีอะไรมาก ที่นี่ผมเองด้วยความรู้สึกส่วนตัวที่เหนื่อยกับการต้องวิ่งไล่โฆษณา เลยอยากทำหนังสือที่ไม่สนใจโฆษณา กะทำเอามันแล้วส่วนหนึ่งเป็นเพราะการปิดตัวของนิตยสารโอเฟ่น ซึ่งพออ่านบทบรรณาธิการยาวเหยียดของพีญู (ภิญโญ ไตรสุริยธรรมมา บรรณาธิการนิตยสารโอเฟ่น) ผมก็ของขึ้น เลยคิดโมเดลที่ว่า กูจะเป็นแบบ ลีคิมฮวง ‘ที่ฆ่าคนไม่ใช่มีด แต่ที่ฆ่าคนคือคน’ ที่สื่อสารถึงคนอ่าน คือตัวหนังสือ ไม่ใช่ปกหรือกระดาษ

พิเชฐ : ผมคนหนึ่งที่ชอบอ่าน *โรตีมะตะปะ* มันเกิดขึ้นช่วงไหน

ดาวูด : ก็หลังจากนั้น หลังจากได้แรงบันดาลใจมาจากพีญู ผมตัดสินใจทำเลย ทำคนเดียว เนื้อหาที่อยากทำคือมีเรื่องสั้นเยาะๆ มีบทความที่

▲ วารสารโรตีมะตะปะ

เน้นเอามือใหม่มาเขียน ตอนนั้นกะว่าจะหางานที่อื่นทำไปด้วย แต่ปรากฏว่า เสียงตอบรับดันดีมาก เพราะหนังสือราคาถูก แค่ 20 บาท จากตอนแรกที่ต้องพึ่งแผงหนังสือมาก แต่โรตีมะตะปะกลับกลายเป็นว่าทางครูหรือนักเรียน หรือนักศึกษาแต่ละที่ ติดต่อมาเพื่อขอหนังสือไปขายเอง ทำให้เปอร์เซ็นต์ที่ต้องให้กับคนขายไม่ต้องเยอะมาก เหมือนกับการวางบนแผง แถมนางคนยังขายให้ฟรีด้วยซ้ำ ด้วยเหตุผลง่าย ๆ ว่าอยากให้นักเรียนหรืออยากให้เพื่อนๆ ได้อ่านหนังสือดีๆ

เล่มแรกทำมาห้าร้อยเล่ม ไม่พอ พอเล่ม 2 มานั่งมองดู ถ้าถ่ายเอกสาร ชักจะต้นทุนคงที่มากไป ต่อให้ทำเยอะ ราคาก็ยังเท่าเดิม เลยขยับมาพิมพ์ โดยยังคงแนวคิดเดิมคือ 'ที่ซ้าคอนไม่ใช่มีดี แต่ที่ซ้าคอนคือคน' ปกกระดาษถูกๆ สีเดียว เนื้อในกระดาษปรู๊ฟเพื่อให้ต้นทุนต่ำๆ ไม่สนใจคนจะว่าหนังสือไม่สวย แต่เน้นให้คนดูเนื้อหาข้างในมากกว่า ปรากฏว่า

ยอดขายก็ดีขึ้นเรื่อยๆ จนได้แวะไปทำสำนักพิมพ์ชื่อสำนักอักษรโรตีบู้คอยู่พักหนึ่ง ออกพอกเกตบู้คอยู่ประมาณ 5 - 6 เล่ม ก็ไม่ไหว รายได้หมุนกลับมาช้ากว่าที่คิด เลยกเล็ก ก็ทำโรตีมะตะปะอย่างเดียวไปเรื่อยๆ แล้วมีโอกาสได้ร่วมงานกับทาง ศอ.บต. ซึ่งมีแนวคิดจะทำหนังสือการ์ตูนสำหรับเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผมก็ทำในชื่อโรตีมังก้าก็ไปทำได้อยู่ปีกกว่าๆ แต่พอเปลี่ยน ผู้อำนวยการจากคุณพระนาย สุวรรณรัฐจากพระนาย มาเป็นคนใหม่ โครงการเดิมก็ไม่ได้รับการสานต่อ แล้วช่วงหนึ่งก็ของขึ้น ทำนิตยสารธุรกิจมุสลิมชื่อ ริสกีด้วยความอึดเข็ม ที่ช่วงหลังค่อนข้างประสบความสำเร็จหลายส่วน ก็อยู่ได้ปีกกว่า เจ้งไม่เป็นท่า ตอนนั้นก็เหลือทำโรตีมะตะปะเป็นหลักอย่างเดียว

พิเชฐ : นอกจากอยากจะสื่อสารกับมุสลิมรุ่นใหม่แล้ว เนื้อหาในหนังสือที่คุณทำผมเห็นเป็นความพยายามสื่อสารเรื่องความคิดทั้งในทางโลกและศาสนา อยากทราบว่าจุดมุ่งหมายของการทำหนังสือทั้งหมดของคุณเป็นอย่างไร

ดาวูด : ผมอยากเปลี่ยนความคิดคน โดยใช้นิตยสารเป็นสื่อกลาง ในโรตีมะตะปะ หากดูดีๆ จะไม่ได้มีแค่เนื้อหาศาสนา แต่จะมีเรื่องจิตปาละทั่วไปด้วย ซึ่งในส่วนคนทำเอง ในฐานะที่เยาวชนมุสลิมอ่านเยอะ ผมอยากให้มุสลิมที่อ่าน กลายเป็นมุสลิมที่น่าหลักการอิสลามมาใช้แบบจริงจัง และในขณะเดียวกันก็อยากให้เขาเป็นมุสลิมที่มีความคิดที่ดี มีมุมมองที่ดี มีอีคิว ซึ่งผมส่งสิ่งเหล่านั้นผ่านตัวหนังสือ เคยมีรุ่นพี่คนหนึ่งบอกว่า หากอยากเปลี่ยนโลก จงเป็นนักการเมืองหรือไม่ก็สื่อมวลชน ผมเองก็อยากเปลี่ยนโลก แต่ผมไม่สามารถจะทำตัวได้แบบนักการเมือง ผมเลยเลือกเป็นคนทำสื่อครับ

พิเชฐ : ตอนนี้นอกจากทำ โรตีมะตะปะ ยังมี

กิจกรรมหรือทำหน้าที่อะไรอีกบ้าง

ดาวูด : ผมทำ*โรตีมะตะบะ* แล้วก็ไปรับจ้างทำเนื้อหาให้กับนิตยสารอิสลามสันติชน แล้วก็มีส่วนฝึกอบรมด้านการเขียนและความคิดสร้างสรรค์บ้าง ประปราย อีกส่วนตอนนี้ก็กำลังจะออกหนังสือมาอีกเล่ม แต่ไม่ใช่หนังสือที่ตัวเองเป็นนายทุน แต่มีผู้ใหญ่คนหนึ่ง ที่อยากทำหนังสือเหมือนกัน แต่ขาดคนดูแลด้านเนื้อหา ผมกับผู้ใหญ่ท่านนี้ชอบอ่าน*ฟ้าเดียวกัน* และผมเองก็ยังชอบอ่าน *october* ของพีวิทยุด้วย เลยอยากให้สังคมมุสลิมมีหนังสือเนื้อหาหนักออกมาแบบสองเล่มนั้นบ้าง แต่ไม่ได้มีเนื้อหาโจมตีบางอย่างแบบ*ฟ้าเดียวกัน*นะครับ เพียงแค่ชุดเรื่องเนื้อหาวิชาการในสังคมมุสลิมมาพูดแบบลงลึก ผมจะพูดเรื่องเศรษฐศาสตร์อิสลาม เรื่องอารยธรรมมุสลิม และอื่นๆ เล่มนี้จะออกมาจดโน้มนะในปี 2554 โดยจะออกเป็นรายฤดูครับ

พิเชฐ : ถ้าจำไม่ผิด กิจกรรมของดาวูดและคณะโดดเด่นขึ้นมากหลังช่วงเกิดเหตุการณ์ความรุนแรงในภาคใต้ คิดว่าเป็นเพราะอะไร

ดาวูด : เพราะว่าผมทำสื่อเกี่ยวกับวัยรุ่นมุสลิม และพื้นที่ตรงนั้นยังไม่มีใครทำ อีกส่วนคงเป็นเพราะผมเป็นมุสลิมที่ทำกิจกรรมให้กับมุสลิมโดยตรง ทำให้เราเข้าใจว่าสิ่งใดมุสลิมทำได้ สิ่งใดมุสลิมทำไม่ได้ สิ่งใดควรทำ สิ่งใดไม่ควรทำ เพราะผมมีกรอบๆ เดียวกับมุสลิมที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

จริงๆ แล้วการที่มีกิจกรรมเยอะแยะมากมายเกี่ยวกับภาคใต้ ส่วนหนึ่งเป็นเพราะผมอยากลงใต้ในชีวิตไม่เคยไปมาก่อน และกลุ่มคนอ่านส่วนใหญ่เป็นคนสามจังหวัด ผมเลยชวนเพื่อนที่ซี้ๆ กัน แล้วกระเตงลงไปกัน 5 คน โดยควักตั้งค์ค่าขายโรตีมาเป็นทุนสำรอง ค่าใช้จ่ายคือค่าน้ำมันรถ กับค่ากิน ส่วนค่าที่พัก ก็ไปนอนตามบ้านคนรู้จัก แล้วก็ตระเวนไปจัดกิจกรรมอบรมการเขียนให้กับน้องๆ ที่สาม

จังหวัด ไปตอนปี 2548 กับ 2549 การทำตรงนี้อาจไปมีส่วนให้ทาง ศอ.บต. ได้ยินข่าวก็เลยได้มีโอกาสได้ร่วมงานกับ ศอ.บต. และอีกส่วนคือกระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งพอมีงบประมาณมาสนับสนุนกิจกรรมสำหรับเยาวชนภาคใต้ ก็มีออกมาเยอะแยะมากมาย จนขึ้นลงภาคใต้เกือบทุกเดือนเลยตอนนั้น

พิเชฐ : นอกจากการผลิตหนังสือแล้ว เท่าที่เห็นก็มีอีก 2 อย่างที่ดาวูดเน้นก็คือ มหกรรมหนังสือมุสลิม และกิจกรรมส่งเสริมการเขียนของเยาวชนมุสลิม คิดว่า 2 กิจกรรมนี้มีความหมายหรือความสำคัญอย่างไร

ดาวูด : มหกรรมหนังสือมุสลิม เป็นงานที่นำผู้อ่านมาพบผู้ซื้อ เพราะผู้อ่าน จะบ่นว่าหนังสือแพง ผมเลยจัดงานที่มีแต่หนังสือลดราคา ทำให้คนซื้อตัดสินใจได้ง่ายขึ้น ในส่วนของสำนักพิมพ์ ปกติหากวางตามร้าน ก็ใช้เวลามากกว่าเงินจะได้กลับมา แต่พอมาขายงานนี้ ก็ลดราคาในเปอร์เซ็นต์ที่น้อยกว่า เคยให้สายส่ง แถมพอขายก็ได้เงินเดี่ยวนั้นเลยก็สมประโยชน์ทั้งสองฝ่าย ทำให้หนังสือมุสลิมได้ถูกอ่านมากขึ้น

อีกมุมหนึ่งก็เป็นการสร้างเวทีในการพูดคุยเรื่องวรรณกรรมและหนังสือ ซึ่งปกติในสังคมมุสลิมจะมีการพูดเรื่องนี้กันน้อยมาก เป็นเหมือนการสร้างความตื่นตัวในแวดวงวรรณกรรมและหนังสือมุสลิม ในส่วนของกิจกรรมส่งเสริมการเขียนของมุสลิม ผมจะเน้นไปในด้านการฝึกอบรม เพราะเป็นเหมือนการไต่ต้อนให้กับน้องๆ ที่มีฝันอยากเป็นนักเขียน แต่ขาดคนแนะแนวทาง และเป็นการเปิดพื้นที่ให้กับเขาในโรตีมะตะบะ ก่อนที่จะต่อยอดไปยังส่วนอื่นที่กว้างกว่าได้ อีกส่วนที่ทำมาทุกปีคือ ผมจัดประกวดโรตีมะตะบะนิเวฟไรเตอร์ มีสองส่วนงานคือ บทความและเรื่องสั้น ก็มีน้องๆ ส่งผลงานมาร่วมทุกปี มากขึ้นเรื่อยๆ นักเขียนที่ผ่านการประกวด หากคนไหนผมเห็นแวว

▲ ระหว่างทำกิจกรรมกับเยาวชนมุสลิม

ก็จะลากมาเป็นนักเขียนประจำในโรตีมะตะปะ
พิเชฐ : ในการทำหนังสือหรือกิจกรรม วาง
โครงสร้างการทำงานไว้อย่างไร

ดาอูด : ผมเป็นตัวหลักในทั้งสองส่วน แล้วดึง
คนอื่นมาช่วย หลายคนมีงานประจำ หลายคนทำงาน
อื่นเป็นหลัก แต่พอมีกิจกรรม ผมก็จะลากมาเสริมทีม
ส่วนหนังสือ ผมก็เป็นบรรณาธิการ แล้วมีน้องอีกคน
ช่วยงานด้านการออกแบบและงานหุยมหิม ส่วนงาน
เชิงสัมภาษณ์ หรืองานอื่นๆ ก็จะเขียนเอง โดยมี
คอลัมน์และเรื่องสั้นที่จะมีนักเขียนเจ้าประจำมาช่วย
กันเขียน โดยใช้วิธีการส่งงานทางอีเมล บางคนผมยังไม่
เคยรู้จักหรือเจอหน้าเจอตาด้วยซ้ำ บางคนเป็นครู
สอนหนังสือทางภาคใต้ แล้วเอาเวลาว่างมาเขียน
หนังสือ ตามความฝันในวัยหนุ่มสาว โรตีมะตะปะ

ก็เป็นเวทีให้กับเขา

พิเชฐ : มีนักเขียนมุสลิมที่สัมพันธ์อยู่กับกิจกรรม
ของดาอูดหลายคน ซึ่งวงการวรรณกรรมไทย
ทั่วไปไม่ค่อยได้สัมผัส นักเขียนเหล่านี้เกิดขึ้นได้
อย่างไร และมีการส่งเสริมหรือสนับสนุนอย่างไร

ดาอูด : ผมก็เปิดเวทีให้กับเขาในการมีผลงาน
ลงในโรตีมะตะปะ พร้อมกับเวลาเขาส่งงาน
มาก็มีโอกาสดำเนินงานในแง่งานเขียนไป ส่วน
การต่อยอดไปในวงกว้าง อย่างการประกวดแบบ
นายอินทร์อวอร์ด หรืออื่นๆ ก็เป็นสิ่งที่เขาต้อง
ต่อยอดกันเอง

พิเชฐ : อยากให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ
แวดวงหนังสือมุสลิม เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน

ปัญหาอนาคต หรือลักษณะที่ควรจะเป็น

ดาวูด : สำนักพิมพ์ใหญ่ๆ จะกินบุญเก่า เอาหนังสือเล่มที่ขายได้ชั่วคราว มาวนพิมพ์ขายเท่านั้น ส่วนปรากฏการณ์หนึ่งที่เกิดขึ้นหลังจากยุคอินเทอร์เน็ตเฟื่องฟู คือสำนักพิมพ์เล็กๆ โดยคนรุ่นใหม่ ออกหนังสือแต่ละปีไม่มาก แต่ทำเอง พิมพ์เอง ขายเอง และมีงานประจำทำ ทำให้พออยู่ได้

อนาคตข้างหน้าที่จะเป็นคือ การใช้สื่ออินเทอร์เน็ตในการเป็นช่องทางมากขึ้น ไม่ต้องรอยอดขายตามร้านเท่านั้น โอกาสในการยื่นในระยะยาวก็น่าจะมีมากขึ้น อีกส่วนคือหนังสือแปลกๆ ใหม่ๆ ซึ่งมักจะเป็นหนังสือแปล ก็จะมีมากขึ้น เพราะความสะดวกในการค้นหาทางอินเทอร์เน็ต แต่ออนาคตทางวรรณกรรม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องสั้น นวนิยายหรือบทกวี ยังริบหรี่ เพราะคนในสังคมมุสลิมชอบอ่านบทความมากกว่าเรื่องแต่ง

พิเชฐ : ดาวูด และนักเขียนมุสลิมมีมุมมองต่อเหตุการณ์ 3 จังหวัดภาคใต้อย่างไร

ดาวูด : หากทำให้อิสลามที่ถูกต้องถูกปฏิบัติอย่างจริงจัง ปัญหาหลายอย่างก็จะไม่เกิด เพราะต้องยอมรับว่า หลายสิ่งที่เกิดขึ้น ก็ไม่ถูกต้องนักหากเอาหลักการอิสลามไปจับ แต่ที่นี้เราจะไปตีบไฟในฝ่ายผู้ก่อการอย่างเดียวยคงไม่พอ ในส่วนของภาครัฐที่เป็นคนกระพือไฟ ก็ต้องทำความรู้จักกับศาสนาอิสลามให้มากขึ้น การทำอะไรแบบโง่ๆ มองโลกด้วยมุมมองของตัวเอง โดยไม่มองโลกในแง่ตาแบบมุสลิม จะทำให้ภาครัฐทำอะไรโง่ๆ ออกมา และเป็นการทำให้ความเกลียดชัง และเคียดแค้นยังมีอยู่ไม่จบไม่สิ้น ข้าราชการที่ส่งมาในภาคใต้ หากไม่ได้เรียนรู้ศาสนาอิสลามอย่างจริงจัง และหากไม่ได้เข้าใจอย่างแท้จริง อย่าส่งมาเลย พวกนี้จะลงมาจากไฟได้เสียมากกว่า

พิเชฐ : นักเขียนมุสลิมใน 3 จังหวัดภาคใต้

ขณะนี้ไม่มีใครบ้าง ลักษณะผลงาน ทั้งการเขียน การพิมพ์ และการเผยแพร่เป็นอย่างไร

ดาวูด : ถามว่ามีใครบ้างหรือ เท่าที่พิมพ์จะพอรู้บ้าง จะมีสำนักพิมพ์อัสฟีมีเดีย ที่อดีตนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยอิสลามยะลา ลงขันกันทำ ซึ่งจะเน้นไปในเชิงงานแปล และบทความทางศาสนา เน้นเรื่องความรัก และหนุ่มสาว อ้อ ! สำนักพิมพ์นี้ถ้าจำไม่ผิด เคยออกรวมเรื่องสั้นมาสองเรื่อง โดยคุณพาดิเมาะมูดอ หรือเจ้าของนามปากกา*อิญาบขาว* ตอนแรกเขานามปากกา*อิญาบดำ* แต่พอมีสถานการณ์ความไม่สงบ เลยเปลี่ยนเป็น*อิญาบขาว* เจ้านี้มีส่วนประจำเป็นครูสอนหนังสือโรงเรียนประถมที่ปัตตานี แล้วมาเขียนคอลัมน์ให้โรตีมะตะบะบ้าง เขาชนะเลิศโรตีมะตะบะนิวเวฟไรเตอร์ครั้งที่ 2 ประเภทเรื่องสั้น คุณพาดิเมาะออกหนังสือมาสองเล่มคือ รวมเรื่องสั้น บทบาทกับรักแท้แพ้ศรัทธา ก็ขายดีมาก ณ ระดับหนึ่ง อีกเจ้าคือ อิลมีบุ๊ค คนนี้อยู่สตูล แต่เคยเป็นอาจารย์สอนที่ ม.อ.ปัตตานีอยู่พักหนึ่ง เน้นงานแปล

นอกจากนี้ก็มีประปราย แต่อีกอันหนึ่งที่ผมพอจะสังเกตได้คือ มีงานที่เป็นหนังสือออกมาจากองค์กรศาสนามากขึ้น และเป็นงานที่แจกฟรี โดยได้งบประมาณมาจากองค์กรศาสนาของอาหรับ

พิเชฐ : อย่าง อิญาบขาว ก็ผลิตหนังสือแบบจำกัดนำไปฝากขายตามร้านในพื้นที่ นักเขียนเผยแพร่ผลงานลักษณะนี้มีมากน้อยแค่ไหน

ดาวูด : ผมว่าน่าจะมีมากขึ้นเรื่อยๆ เพราะหากรอสำนักพิมพ์ ก็ต้องถูกพิจารณาโดยผ่านเจ้าของ ซึ่งเขาจะเลือกพิมพ์หนังสือของเราหรือไม่ก็ไม่รู้ อีกอย่างในแวดวงหนังสือมุสลิม จะให้ค่าเขียนค่าแปลค่อนข้างถูกมาก และส่วนใหญ่จะเน้นซื้อขาย สำนักพิมพ์จ่ายรอบเดียว รอบใหม่จะพิมพ์ก็ไม่ต้องจ่ายคนเขียนคนแปลอีก ส่วนคนแปลคนเขียนก็มักจะไม่ซีเรียส เพื่อเน้นทำเพื่อเผยแพร่ ไม่ใช่เพื่อการค้าโดยตรง ทำให้ทำหนังสือพิมพ์เอง น่าจะคุ้มกว่า หากมีตั้งค์มาจ่ายค่าพิมพ์นะ